

САБОРНИК

БИЛТЕН БЕОГРАДСКЕ САБОРНЕ ЦРКВЕ
СВЕТОГ АРХАНГЕЛА МИХАИЛА

МОЈА СЛАВА - СВ. АРХАНГЕЛ МИХАИЛО - АРАНЂЕЛОВДАН

О СВ. АРХАНГЕЛУ МИХАИЛУ И АНГЕЛСКИМ ЧИНОВИМА

Св. Архистратиг Михаило од Бога је постављен за челника свих анђелских чинов. Његово име значи: “онај који је као Бог” или “раван Богу”. По том значењу, он поседује беспримерну духовну силу. Чувар је вере православне и борац против јереси. Још из првих хришћанских времена изображава се како у десној руци држи копље којим пробада Сатану, а у левој палмову гранчицу, као символ мира. У Откровењу Св. Јована Богослова приказује се као заштитник хришћана и збацитељ аждаје. Када Сатана, због своје гордости и злобе отпаде од Бога, Св. Арх. Михаило сабра све чинове и војске анђелске, па громогласно усклику: “Пазимо! Стојмо смерно, стојмо са страхом!” На то све војске анђелске запеваше: “Свет, Свет, Свет је Господ над војскама! Пуно је небо и земља славе Твоје!” (Свјат, Свјат, Свјат Господ Саваот! Исполни небо и земља слави Твојеја!) Такво уједињење свих анђела Божијих доби назив: Сабор светих анђела или Сабор свих небесних сила бестелесних.

Овај празник установљен је у 4. веку, а Православна црква га празнује 21. новембра. У нашој борби са ђавољим искушењима, анђели Божији су наши савезници, небески заштитници и покровитељи, а најснажнија је помоћ Св. Архангела Михаила. Постоји 9 анђелских чинов: шестокрили Серафими, многооки Херувими, богоносни Престоли, Господства, Силе, Власти, Начала, Архангели и Анђели. Њихов Војвода је Архангел Михаило. Међу свим анђелима влада једномислије, послушност, једнодушност и љубав. Сваки чин има своју посебну службу јер Господ не открива свима у истој мери Своју вољу, већ преко виших чинов просвећује ниже. Свих 9 чинов сабраће се у дан Страшног суда, уз звук трубе.

Серафим значи “онај који пламти” или “онај који запаљује”, тј. одржава снагу и пламен наше вере. Херувим значи “велико разумевање”

или “изливање мудрости”; преко херувима се људима шаље мудрост и просвећење за боговиђење и богопознање. Силе чине велика чуда, изливају Божију благодат на Божије угоднике који су је достојни, како би могли чинити чуда, исцељивати и предсказивати будућност, помажу људима који се труде и оптерећени су тешким послушањима, укрепљују их у трпљењу и храбром подношењу тешкоћа. Власти имају

власт над ђаволом, утврђују у духовним подвизима, помажу онима који се боре са страстима и лошим мислима. Начала помажу у очувању земаља, народа и језика. Сваки народ има свог посебног чувара и управитеља из овог небеског чина. Начала изводе достојне људе на важне положаје, подучавајући их да то не чине из себичних и користољубивих разлога, већ из љубави према Богу. Архангели су благовесници великих догађаја, откривају пророштва, просвећују, дају познање и разумевање воље Божије, укрепљују веру у људима и помажу у разумевању Јеванђеља и Тајни Божијих. Анђели су најближи људима, јављају људима мање тајне и поучавају их да живе по вољи Божијој. Свих 9 чинов, који се заједничким именом називају анђели - никада нас не остављају, а помажу нам по мери наше вере, труда и љубави према Богу и ближњима.

ТРОПАР СВ. АРХАНГЕЛУ МИХАИЛУ И СВИМ НЕБЕСКИМ СИЛАМА, глас 4.

Војсковође небеских сила, ми недостојни непрестано вас молимо:
да вашим молитвама оградите нас, заклоном крила ваше
непропадљиве славе, чувајући нас који падамо на колена
и усрдно вапијемо: избавите нас од невоља, као
војсковође вишњих сила.

ХРАМОВИ ПОСВЕЋЕНИ СВ. АРХАНГЕЛУ МИХАИЛУ

Св. Арх. Михаило је веома слављен у васколиком хришћанском свету. У Србији су му (било појединачно, било заједно са Арх. Гаврилом) посвећени бројни манастири: Раковица (место кончине Патријарха Павла), Ђелије (са моштима Св. авве Јустина Ђелијског), Црна Река (са моштима Св. Петра Коришког), Војловица (код Панчева, посвећена Светим арханђелима; са моштима синајита), Заова (код Пожаревца, посв. Светим арханђелима), Каона (између Шапца и Ваљева), Свети арханђели (код Призрена), Петковица (код Страгара, посв. Арх. Михаилу и Гаврилу), Клисуре (код Ивањице, посв. Светим арханђелима)... Св. Архангел Михаило је и слава београдске Саборне цркве, па вас зато позивамо да тога дана заједно прославимо овај велики празник, у нашем храму, на Св. Литургији, са почетком у 9:00.

КАКО ТРЕБА СЛАВИТИ СЛАВУ?

Пре Славе, свештеник у дому свечара свети водицу, а дан уочи Славе сви заједно присуствују празничном бденију у цркви. На дан Славе благосиља се кољиво (жито) и славски колач, који се пресеке у знаку крста и прелије вином. За Славу треба припремити: колач (од пшеничног брашна, квасца и освећене водице), славско жито, малу свећу за жито, славску свећу, црвено вино, уље и тамјан. Ако се славски колач не спрема у својој кући, треба га покропити освећеном водицом. Славски колач представља жртву благодарности Богу. Преламање колача у облику крста симболише Христово страдање на Крсту ради нашег спасења, а преливање вином - Његову Крв, којом се спирају наши греси и дарује нови живот. Жито је символ васкрсења и победе живота над смрћу - бачено у земљу, оно проклија и распада се, али из њега ниче клас који доноси много плода. Славска свећа треба да је од чистог пчелињег воска - као што пчеле праве мед, скуљајући сладак, мирисни сок са чистих и мирисних цветова, тако и молитва свечара треба да буде из чистог срца и мирисних душа. Она означава и Светлост Христову, која растерује таму из наших душа, домова и живота, уносећи радост, заједништво и пламен вере.

Славски обичаји се, кроз прослављање Светог, врше и за здравље, напредак и благостање оних који славе, али и као молитвено сећање на душе покојних предака, који су славили ову Славу. Жито се не спрема, како се каткад погрешно верује, за покој душе Светитеља - сви су светитељи пред Богом живи и за све нас се моле, а наша молитва и труд око спремања Славе је наше ударје, жртва и благодарност Светоме и Господу.

На дан Славе сви одлазе на Св. Литургију, носи се жито и колач завијен у чисту, белу мараму, мало црног вина у бочици и свећица. Након Литургије, свештеник сече колач и благосиља вино, колач и жито, па сви заједно певају тропар Светитељу. Свештеник ломе колач са домаћином, свако од свечара прилази и три пута љуби колач, одговарајући на троструко свештениково: *Христос посреди нас, троструким: Јесте и биће!*

Нарочито се мора пазити да се не припрема мрсно јело за славу која пада у посни дан, у среду или петак преко године када није разрешен пост, или у време поста. У том случају, када Крсно име - Слава падне у посни дан, онда би требало славу славити само са припремљеном посном храном, а никако другачије. Посну Славу не би требало нико да слави на недостојан начин, нити да за посну Славу припрема славски ручак са мрсном храном. Боље је Славу уопште не славити, него је славити на недостојан начин. Морамо знати да Слава није ни јело ни пиће, није разуздано гошћење ни чашћење, већ слављење Божијих угодника.

Протојереј-ставрофор Жарко Гавриловић

О СЛАВЉЕЊУ СЛАВЕ КОД СРБА

Првохришћанска је вера, од Бога нам дана и од Светих апостола предана, да славимо Бога и Његове Светитеље. ... Свети Оци српски, Сава Равноапостолни, дао је нама православним Србима и једну посебну српску домаћу Славу - наше Крсно Име, тј. благословио је нашу српску породичну Славу: да свака српска породица, свака кућа и домаћинство слави онога Светитеља на чији су дан наши преци и праоци примили Христову веру и крстили се у име Св. Тројице. ... Када славимо своју домаћу и породичну Славу, не славимо је сами у кући, нити само у кући, него најпре са осталим православним хришћанима у Цркви, на заједничкој Светој Служби, Св. Литургији, где су присутни и сви Божији анђели и сви Свети, и где се спомињу сви наши живи и упокојени, па тек онда и у дому своје. И опет, у дому не славимо је сами, него у задрузи и заједници са својом породицом, са својим ближњима и сродницима, са суседима и пријатељима, и са сваким намерником Божијим који нам тога дана дође у дом, макар био и просјак и убожјак, поготову са њим. ...

Света Крсна Слава управо и има тај смисао и значај: да све нас окупи и сједини у једну праву братску Христову заједницу, у Свету Цркву као сабор Божији, као сабрање деце Божије, те зато Крсно Име и славимо у славу Божију и у част Светих, на наше спасење и обожење...

Епископ умировањени ЗХИП Атанасије (Јевтић)

ДА ЛИ СЛАВИМО СЛАВУ У ЖАЛОСТИ?

Зар треба да славимо само онда када смо весели и напредни? Наши преци дају нам друкчији пример. Цар Лазар је славио свога свеца уочи пораза на Косову. Војвода Тодор славио је свога Светога Ђорђа у тамници међу сужњима. Његова супруга била је у љутој жалости, па је ипак славила и примала госте. ... Свећа, хлеб, вино и гологлавост! Четири символа: светлост вере, зависност од Бога, љубав Божија и молитва Богу. То и јесте битно у прослављању крсних слава, Божијих светитеља, Божијих синова. ... Баш кад је жалост и мука, онда треба са већим усрђем славити и припадати свецима Божијим на молитву. Тада и свеци, односно Бог кроз свеце, више и хитније помаже. ... Само они не славе који славу сматрају весељем као и свадбу. Али, ти као учен човек треба да знаш и друге да научиш: ако се не свадбује у жалости, слава се слави и у жалости. И баш нарочито у жалости.

Св. владика Николај

Главни и одговорни уредник: протојереј-ставрофор Петар Л.Лукић. Уредник издања: Ивана Радовановић. Уређивачки савет: братство Саборне цркве. Тел.храма: 011/2636-684. Факс: 011/2636-566. www.saborna-crkva.com. sabornik@saborna-crkva.com. Публикује се у 1000 примерака.

